dr Marta BORON
Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego
mgr Rafał SIMON
nauczyciel

Rezerwat „Segiet" w Bytomiu

Rezerwat leży na granicy Bytomia i Tarnowskich Gór w szczytowych partiach Srebrnej Góry (347 m. n.p.m.) w obrębie Garbu Tarnogórskiego. Rezerwat liczy 24,29 ha i ma typowo leśny charakter. Został powołany przez Ministra Leśnictwa zarządzeniem z 27 kwietnia 1953 r. ze względu na szczególne walory naukowe, dydaktyczne i społeczne buczyny z domieszką świerka i jodły, a także swoje położenie na obszarze dawnych wyrobisk pogórniczych. Na terenie „Segietu" można spotkać liczne ślady górnictwa srebra i ołowiu w postaci lejów i zapadlisk widocznych na naszych zdjęciach. Podłoże terenu to przede wszystkim: dolomity, wa-

pienie, margle oraz piaski. Starania o utworzenie rezerwatu sięgają 1908 r., okresu, gdy miał się on nazywać Lasem Segieckim, ale ani wtedy, ani w 1916 r. „mimo starań wielu przyrodników" nie utworzono tam terenu prawnie chronionego. Udało się to dopiero w roku 1953 i 150-letni drzewostan bukowy wysokości 35-40 m z domieszką jaworu, jarzębiny, sosny, świerka i jodły został nazwany Rezerwatem „Segiet" w Bytomiu.

Na terenie rezerwatu można wyróżnić trzy zespoły leśne: kwaśną buczynę niżową, ciepłolubną buczynę storczykową i żyzną buczynę karpacką. Flora rezerwatu składa się z 15 gatunków drzew, 9 gatunków krzewów, 103 gatunków zielnych i 40 gatunków mszaków. Występuje tutaj wiele gatunków zielnych chronionych, np. obuwik pospolity, buławnik czerwony, gnieźnik leśny, kruszczyk rdzawoczerwony, kruszczyk szerokolistny, lilia złotogłów, orlik pospolity, śnieżyczka przebiśnieg, tojad dzióbaty i wawrzynek wilczełyko. Fauna tego terenu, znana w całym kraju, słynie z bogactwa ssaków, a w szczególności nietoperzy. W Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich zimuje 10 gatunków nietoperzy, w tym: nocek duży i gacek brunatny (największe w Europie zimowisko tego nietoperza). Podczas naszej wycieczki do rezerwatu spotkaliśmy się także z różnorodnością owadów, zwłaszcza chrząszczy i pluskwiaków różnoskrzydłych.

Zagrożeniem dla tego terenu mogą być: kompleks sportowo-rekreacyjny „Dolomity Sportowa Dolina", zloty pojazdów militarnych, rajdy quadów, aut terenowych i motorów, budowa osiedla domów jedno- i wielorodzinnych, a także duża wycinka chorych drzew w południowej części rezerwatu. To wszystko może doprowadzić do zagłady środowiska naturalnego na Górnym Śląsku.